

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitulvm XV. Statuimus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

vacante Sede recipi non possunt, spectato communi iure. Ita docet Flaminius de resignat. lib. 7. q. 23. n. 37. Rebuff. in practi. tit. de deuolut. n. 59. q. 9. limit. 5. argum. c. vn. §. cū verò, Ne Sede vacante, in 6. vbi dicitur, quòd Capitulum in beneficijs ad Episcopi collationem spectantibus se introumittere non possit: Accedit, quòd resignationem beneficij accipere, est gratia seu remissio obligationis, argum. c. admonet. 4. de renunt. & ex communi tradit Garcias de benef. p. 5. c. 7. n. 2. Ergo à Capitulo fieri non debet; cū vacante Sede iura Episcopalia diminui non debent. Secus verò dicendum, si collatio beneficij ad Episcopum & Capitulum simul pertineat, vel si resignatio accipiatur propter crimen commissum, seu in pœnam; aut ob aliquam necessitatem; vel si causa permutationis: his casibus Capitulum potestatem dare poterit, vt ijdem DD. notant. Atque ob eandem causam Capitulum, vacante Sede, beneficiorum vniōnes instituere, quin & beneficia diuidere potest: quia eiusmodi propter vtilitatem Ecclesie, seu ob causam rationabilem fieri solita ad Episcopalem iurisdictionem spectant: Ergo à Capitulo, vacante Sede, expediuntur; dummodò eiusmodi vniō, aut diuisio non per se tendat in Capituli vtilitatem; neque per eam iuri Episcopali præiudicetur, vt dixi lib. 4. Theol. moral. tr. 2. c. 9. n. 6.

- 12 Sed numquid Capitulum vacante Sede licentiam dare potest Abbati, vel simili Prælato transeundi ad Prælaturam alterius diocesis. Gl. hic negat ver. Capitulo, eò quòd hæc sit veluti species quædam alienationis. Sed præstat, vt affirmemus cū Abb. hic dub. 2. Ioann. Andr. c. si Abbatem, 36. de elect. in 6. Pauino in cit. tract. p. 1. q. 8. n. 2. Nam hæc non est propriè alienatio, vt colligitur ex c. si Religiosus, 27. §. Quia verò, de elect. in 6. Ergo locus est regulæ, quòd Capitulum succedat in potestate ista; eū ad Episcopalem iurisdictionem spectet.
- 13 Tertio dixi in regula: Quòd quæ ardua sunt, &c. Capitulum absque necessitate expedire non possit. Quòd non ita generali-

ter accipi debet: quasi causas arduas Capitulum vacante Sede expedire nequeat, cū talem absolutam prohibitionem in iure non reperiamus. Etenim causæ matrimoniales graues, & arduæ censentur, c. 1. de consang. & affinit. & tamen vacante Sede Capitulum eas cognoscit, argum. c. veniens, 7. de eo qui duxit, & docet Pauinus q. 10. n. 8. Quaranta ver. Capitulum Sede vacante. q. 5. Sed debet intelligi, quòd quæ grauiæ, & secundum consuetudinem Ecclesiarum, solis Prælati seu Capitulis Ecclesiarum Episcopis competere censentur, vt Synodum congregare, diocesis visitare, charitatiuum subsidium postulare, Capitulum instituere non possit; nisi necessitas cogat, sicuti de visitatione in necessitatis casu tradit Pauinus p. 1. q. 7. Barbosa de potest. p. 3. allegat. 73. n. 24. Et de subsidio charitatiuo docet idem Pauinus p. 1. q. 10. n. 18. De Synodo verò, num à Capitulo vacante Sede congregari possit, tractat idem Pauinus p. 1. q. 7. n. 3. Henricus Bottæus de Synodo Episc. p. 1. q. 6. n. 40. & vterque affirmat. Sed arbitror, eodem modo dicendum esse de Synodo, sicut de visitatione, absque necessitate instituendas non esse à Capitulo, si paulò post Episcopus instituendus speretur: Secus, si Sedes diu vacatura sit, vt quia Episcopus ab hostibus captus sit, vel si alia necessitas ingruat, vt res moram non patiat, ut res

CAPITVLVM XV.

Statuimus,

PARAPHRASIS,

Statuit Gregor. IX. vt in Ecclesia S. Mariae maioris in Vrbe Clerici alij alios antecendant secundum ordinum gradus, & non quatenus prius recepti sunt: Et similiter in portione beneficii percipienda qui maiores in ordine sunt, etiam si posterius recepti alijs potiores sint; denique vt qui in minoribus ordinibus sunt, seruitia consueta peragant.

SYM.

SUMMARIUM.

1. *Consuetudo Urbis fuit, ut Clerici minores in Canonicos assumerentur, nulla reddituum portione seu beneficio assignato usque ad tres vel quatuor annos. Et qui maior in his erat ordine, licet postremus esset assumptus, in loco, & portione præferrebat.*
2. *Contraria est multarum ecclesiarum consuetudo, ut Canonici prius recepti, licet maiores sint ordine, in loco, & qui tempore antiquiores, in præbenda præferantur, non habita ratione, an Sacerdotes sint, Diaconi, an Subdiaconi tantum.*

HEc Constitutio localis est, pro Ecclesia Urbis; in qua consuetudo erat, ut Clerici minores in Canonicos reciperentur, nulla eis reddituum portione, seu beneficio assignato, usque ad tres, vel quatuor annos: atque interim seruitia Ecclesiæ peragere debebant, videl. ecclesiam purgare, campanas pulsare, lampades accendere. Cùm verò in promotione horum ad præbendas, seu beneficia antea haberetur ratio antiquitatis; ita ut qui prius receptus esset, in consequenda præbenda, seu portione beneficii præferretur; item ut inter ipsos præbendatos, qui tempore priores erant, alios antecederent, sustulit hoc Gregor. IX. & statuit, ut in his non temporis, sed suscepti ordinis ratio haberetur; ut ita ad promerendum ac desiderandum ascensum in ordinibus excitentur, iuxta c. quæris, 6. de ætat. & qualit. ordin. Ita explicat Innoc. hic, & Ioan. Andr. n. 7.

1. Sed contraria est multarum Ecclesiarum consuetudo, ut Canonici prius recepti alios antecedant, licet hi maiores in ordine existant: Item ut qui tempore antiquiores sunt, in assentione præbendarum alijs præferantur, non habita ratione, utrum Sacerdotes sint, Decani, an Subdiaconi tantum. Hanc consuetudinem damnat Abb. hic, quòd sit contra Ecclesiæ honestatem. Sed non est audiendus: Tametsi enim consuetudine introduci non possit, ut, si cætera æqualia sint,

Diaconi Presbyteris, & Subdiaconi Diaconis anteferantur, tamen si aliqua honesta & rationabilis prærogatiua adsit, adeòque cætera paria non sint, tum nihil obstat, consuetudinem talem introduci: Est autem temporis, seu antiquitatis prærogatiua admodum rationabilis; ut constat ex reg. 54. *Qui prior tempore, posterior est iure*, & docet hic ex Hostiensis Felinus, argum. c. vlt. de consuet. in 6. ut approbatur consuetudo, ut vacante aliqua præbenda antiquiores Canonici ius optandi habeant, nulla habita ratione sacre ordinationis suæ.

Sed contra textum obijci potest; quòd is, qui prius in Canonicum receptus est, alijs postea receptis in assentione præbendæ sit præferendus, iuxta c. quia sæpe, 15. de præb. in 6. & c. dilectus, 27. extra. eod. ubi additur, si secus factum fuerit, quòd Canonici interim ex ecclesiæ redditibus providere teneantur, donec ei beneficii præbenda designetur: *Quibus constitutionibus repugnare videtur hoc c.* Resp. Non repugnare: Loquitur enim de clericis minoribus, qui secundum eius ecclesiæ consuetudinem in Canonicos recipiebantur, ea conditione, ut præbendam assequerentur citius, aut tardius, prout spectatis eorù meritis, & ordinis gradu, Ecclesiæ Prælati visum esset. Sed iura superius allegata loquantur, in casu, quo aliquis in Canonicum assumitur, ita ut vel statim ei præbenda assignanda sit, vel cùm proximè vacatura est. Videri potest Innocent. hic, & Abb. in fine cap.

CAPITVLVM XVI.

Cùm inferior.

PARAPHRASIS.

Cùm Archiepiscopus Colocensis ex mandato Pontificis Monasterium quoddam in Firmiensi Archidiaconatu Colocensis diocesis constitutum erexisset in Ecclesiam Cathedralem, Archidiaconus Firmiensi in Episcopum inibi consecratum, & Ec-

B b b b

clesiam